

BITURIGVM DESCRIPTIO.

Infinita hic monstrantur, cum intra tum extra pomœria, veterum ædificiorum elaborati operis & materiæ præstantis rudera: multa etiam quotidie eruuntur, præsertim ex fossa arenas, uti vocant, ubi quondam amphitheatrum. Urbem maximæ non semel calamitates afflixere. Quinque & amplius expugnata ab hostibus, funditus fere diruta fuit, incendioque absumpta, sed magnificentius semper restaurata. Recepisse se in eam scribitur Carolus VII prefusus ab hostibus, bello Anglico; nominatus ab adversariis, quod ea una & sola ipsi superesse videretur, *Rex Biturigum*. Prope Bituriges inter vicus *Solange & Nobant*, locum monstrant incolæ, quo Vercingetorix castra sua posuerat contra Cæsarem, qui oppidum obsidione cinxerat, ut eum inde moveret.

Est autem hic summum totius Ducatus tribunal, cui præsidet monarcha Biturigum, qui vulgo *Le Bailly de Barry*. ad hunc devolvuntur omnes appellationes cum à prætore Urbano, tum ab omnibus finitimorum aliorumque territorii Bituricensis locorum Magistratibus. Habet autem præfectus Bituricensis sub se metropolim ipsam Avaricum, & v diœceses, quas vulgaris nominibus exprimam, ne mea translatione obscurantur: *Yssoudun, Dun le Roy, Vierzon, Mehun, Concreffault*.

Ad metropolim pertinentia.

Metropoli accensentur Comitatus *Sancerre & S. Aignan*, Baronia *Mont faulcon*; Castellaniæ, ut loquuntur, fere XL. Sancerram quidam arbitrantur dictam à Cerere, quæ ibi culta perhibetur, tanquam sacrum vel sacellum Cereris. Comitatus gaudet titulo, qui anno CIOXV permutatus cum Belovacensi. Rogerius namque Præsul-Belovacensis Eudoni Campaniæ Comiti pro Comitatu Belovacensi tradidisse legitur in historiis Sancerrenum. Arcatissimam sustinuit Sancerre obsidionem an. CIO DLXXIII, famem passa tam sævam, ut post devoratos avide canes, feles, equos, glires, mures, talpas, post consumpta cornua, corium, pergamenas, & similia, ne excrementis quidem carnibusque humanis fuerit parcitum. Parent ipsi Castellaniæ, sive municipalia magisteria, *Sancergues, Beaufeu, Chapelle d' Angillon, Le Chastel de Boncard, Ialonges, Tarenay, Verdigni, Menesme, Charentonmay, Brie, & alia*.

S. Aignan nomen habet è S. Aniano Episcopo. Baronia *Montfaulcon*, Latine sonans montē Falconis, complectitur dominia *Beaugy & Gron*: item *la Fane, Lyvron, Cony, Villabon, Seury, Marcilly, Marnay, Farges, Avor, Saligny, Percigny, Cru, Lassay, Boisboson, Noissement, Villiers, Compoy*. Castellaniæ denique nominantur: *Ays d' Angillon, Sury en Vaux, S. Soulange, S. Palais, La Salle du Roy, Bueil, Quantilly, Formorigny, Franche-Ville, La Chapelle, Nancay, Drye, Beaulieu, Brecy, Bengy, S. Fleurant, Neu fuy sur Baranjon, Morthonnier, Marmaignes, Maubranche, S. Vrsin, Tillay, Brilliers, Vatan, S. Satur, Lury, Estrechy, Maulpas, Ville neuve, S. Crapaix, Ascilly, Iussy le Chauldrier, la Corne, Lez Chaizes, Vauvilles, Les Cloyes Bouge*. Hactenus de metropoli ejusque jurisdictione.

Diœcesis *Yssoudunensis* civitatem habet *Yssoudun*, ejusque Baillivatum, qui sub se habet Baronias aliquot, & Castellaniæ supra XX. Baronias quidem, *Chateau-roux*, Castellum rufum sonat Latinis, oppidum insigni arce ornatum; in Comitatus decus à Carolo IX Francorum Rege erectum, ut Baroni gratificaretur Aumontio, cujus natu maximus Comitem se gessit primum Castellum Ruffi. Is antea Dominus audiebat *Estrabonna*. Sequuntur inde *Ceracay*, cui arx, S. *Severre, Lynieres*, cui annexa est Castellania *Rizai, Argenton*, in qua *Ravennes, Seneschallatus, & Servignet* Præfectura. *Argentomagus* autem hoc putatur esse Antonini, & Itinerariæ Tabulæ. Oppidum est cum arce, cui turres decem; majores septem, tres minores, quarum una dicitur *Heraclyi*, in qua tauri effigies, cui insculpta Cæsaris illa, *Veni, vidi, vici*. Dominos agnoscit *Montpensierios*. Antiquitates, quæ quotidie ex terre visceribus eruuntur, vetustum esse loquuntur. Castellaniæ vero numerantur *Bourssac, Chateau Meillant, Neuffy S. Sepulchre, Rully, Pauldy, Massay, Cabors, Perouse, Chasteller, Masseuvre, Augurande, S. Chartier, le Palleteau, Pommieres, Mocheully, Voullon, la Ferte, Nobant, Ville Dieu, Chastre*, Castra latine, validissimum oppidum, firmis cinctum muris, turreſque habens validas, fossas profundas, arcemque insignem.

Diœcesis Yssoudunensis.

Dunum Regium, vernacule *Dun le Roy*, late se extendit, ac subsunt illi Castellaniæ præter alias *Pra, dict Callau, Baronia Chateau-neuf*, ad *Carim, S. Julian*. Sequitur *Vierzon*, civitas regia & Diœcesis, sub se habens Dominia, *Champre, Motte d' Aisy, Saragosse, Brivay, Mery*.

Dun le Roy.

Vierzon.

Succedit inde *Mehun, Miliodunum*. Ius dicit *Castellaniis Love & Foicy*. Postremum est *Concreffaultum*, latine *Concordiæ saltus*. Burgus est habitatoribus frequens, arcem habens situ opereque inexpugnabilem. Subsunt ejus jurisdictioni, *Vailly, Clemon, Beau-jeu*.

Mehun. Concreffault.

Principatum apud Francos tenente *Hugone Capeto*, Biturigibus præerat nomine regio *Godefridus*, à quo oriundus *Harpinus* is, qui à Rege *Henrico* emit Comitatum Biturigum. Hic non multo post se accingens ad expeditionem *Palæstinæ* cum aliis Principibus, eundem Regi *Philippo I* vendidit. Postea Comitatum in Ducatum evectum obtinuit à patre *Ioanne Valesio*, Francorum Rege, *Ioannes Valesius*, quo sine prole mascula mortuo, Ducatus ad regnum rediit. Postea cessit *Ioanni Caroli VI filio*, qui successorem reliquit *Carolus fratrem*, qui ab *Anglis* rerum in Gallia potiuntibus, per ludibrium Biturigum Rex fuit appellatus. Patri *Carolo* successit *Carolus Ludovici XI* Francorum Regis frater. Post hunc *Margareta*, Regis *Francisci* soror, Ducatum Biturigum à fratre in usum fructum accepit. Denique *Margareta*, ejusdem *Francisci* Regis filia, Bituriges accepisse traditur à fratre *Henrico II*, cum nuberet *Emanueli Philiberto*, *Allobrogum Principi*.

Duces.